

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

1 ¹Wejrtčha Pablutqui. Timoteo jila, amquin tii cartal cjiržcučha. Jesucristuž illzta apostultčha wejrqui. Jalla nii apóstol puestuquin učhum Liwriiñi Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliržtanpacha wejr utchičha. Jesucristo Jilirži tjonz tjuñi tjewža učhumQUI. ²Timoteo jila, amquin tii cartal cjiržcučha. Weriž Yooz taku paljaytaž cjen amqui tјapa kuztan Yoozquin criichamčha. Jaziqui wejt maati cuntamčha. Amčha lijitum criichi žoñiqui. Yooz Ejpžtan učhum Jesucristo Jiliržtan amquiz zumaj yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ANA WALI TJAAJIÑINACA TJONAQUIČHA

³Tuquiqui ima Macedonia yokquin ojkcan wejrqui amquiz rocchinčha, Efeso wajtquin želajo. Anziqui wilta rocučha nicju tiraka želajo. Jalla nicju žejlcan, amqui tsjii žoñinacžquiz chiižinz waquizičha. Jalla ninacžquiz amqui mantaquičha, Yooz taku ana iya tsjii kjutni tjaajnajo. ⁴Nižaza mantaquičha žoñiž pinsita quintunacquizimi ana kuz tjaajo. Nižaza tuquita atchi ejpnacž tjuunac puntuquizimi anapančha nijcchucqui kuz tjaazqui. Jalla nuž amqui

mantaquičha. Jalla nižta parlanacaqui panž inakazza, kuznaca turwayskatni alajačha. Nižta parlanacaqui anapanž učhumnaquiz yanapčha, Yooziž tjaata kamañquiz juc'ant zuma kamajo. Yooz kamañquiz kamcan, Yoozquin kuzziz cjicjini, jalla niiž walčha.

⁵Jalla nuž wejrqui mantučha, criichi žoñinacaž porapat zuma munazajo. Zuma kuzzizpan, nižaza ana čhjul ujmí cjuñžcu, zuma munaziz waquizičha. Nižaza tјapa kuztan Yoozquin criican, jalla nižta kuzziz žoñinacaqui zuma munaziz waquizičha. ⁶Jalla nižta zuma kamañquiztan tsjii žoñinacaqui chekachuc ojkchičha. Jaziqui parleeka parlis pecničha, ana čhjulquiz waquiziñi. ⁷Nižaza walja zizñi Moisés lii tjaajiñi cjis pecčha. Ninacazti tjaajinžcupacha, persuna chiita ana intintassa. Nižaza “Tužupančha werar razunaqui” cjiscupacha, ana panž niiž persuna tjaajintaqui intintazasačha.

⁸Yooziž Moisesquiz tjaata liinacaqui zumačha, Yooz kuz jaru lijitura tjaajintaž niíqui. ⁹Nižaza lii puntuqui tužučha: Moisés liinacaqui anatačha ut'ayta zuma kamni žoñinacžtajapa. Antiz ana zuma kamni žoñinacžtajapa ut'aytatačha. Zuma paaznaca ana juyzu paañi žoñinacžta, nižaza Yooz kuzcama ana kamni žoñinacžta, nižaza

ana Yooz sirwiñinacžta, nižaza uj paañinacžta, nižaza Yooz kamaň jicz ana pecñinacžta, nižaza ana Yooz rispitñinacžta, nižaza persun maa ejp conñinacžta, nižaza žoñi conñinacžta, 10 nižaza adulteriuquiz ojklayñi žoñinacžta, nižaza luctakpora ana wali paasñinacžta, nižaza žoñi tanñinacžta, nižaza toscara chiiñinacžta, nižaza toscar juramentužtan chiiñinacžta, nižaza tjapa zuma tjaajintanacž quintra paañinacžta, jalla ninacžta ut'aytatačha Moisés liinacaqui. 11 Zuma tjaajintanacaqui zuma liwriñi Yooz tawk jaručha. Yooz takuqui azzizza, žoñinaca liwriżjapa. Walja zuma Yoozqui wejtquiz nii liwriñi taku zizkatchičha, nižaza wejtquiz cumpjiichičha, žoñinacžquiz paljayajo.

JESUCRISTUQUI PABLÜŽQUIZ ANCHA OKZIČHA

12 Yooz taku paljayajo, Jesucristo Jiliriqui wejtquiz yanapchičha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sparaquíz cjiwčha. Jesucristuqui wejr cumpliňipan cherzičha. Jalla nižtiquiztan apóstol puestuquiz wejr utchičha nii sirwajo. 13 Tuquiqui wejrqui Jesucristuž quintra chiiñtačha, nižaza niiž quintra iñariñtačha. Nižaza Jesucristužquin criichi žoñinacž quintra payiñtačha. Jalla nuž paanami nižaza chiyanami, Yoozqui wejtquiz okzičha. Ima Jesucristužquin criican, jalla nuž ana wali ojklaychintačha ana ultim werara zizcu. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtquiz ancha okzičha. 14 Uchum Yooz Jiliriqui wejtquiz walja zuma okzičha. Jaziqui Jesucristuž cjen, Yoozquin tjapa kuztan cjissinčha wejrqui, nižaza Yooz tan ancha munaziňi kuzziz cjissinčha.

15 Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchičha, ujchiz žoñinaca

liwriyi. Jalla nii takučha ultim razunaqui. Nižaza tjappachaqui nii taku catokz waquizičha. Tjapa ujchiz žoñinacžquitztan wejrtčha juc'ant ujchitzqui cjiwčha. 16 Jalla nuž cjenami, Yoozqui wejr zumapan okzičha, Jesucristuž zuma pasinzip kuzziz, jalla nii. Tjapa ujchiz žoñinacžjapa Jesucristuqui zuma pasinzip kuzzizza. Cristužquin criyaquiiž niiqui, čhjul žoñimi Yooz tan wiñaya kamaquičha. 17 Jalla nižtiquiztan tjapa mantinī Yooz honoraž wiñayjapa waytitaj cjila. Yoozqui wiñaya žejlčha, nižaza ana ticznasačha, žoñž čhjucquiz anaž cherta cjesačha. Tsjiillapanikazza Yoozqui, nižaza niipančha juc'ant tjappacha zizníqui. Jalla nii Yooz honora wiñay wiñaya tirapan waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

18 Timoteo jila, wejt maati cuntamčha. Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iňi kuzziz cjee. Nižaza Satanás partiranacž quintra cjee. Tuquiqui tsjii criichi jilanacaqui am puntuquitztan Yoozž tjaata taku chiichičha. Nii takunaca cjuñzna. Jalla nii tawk jaru amqui Yooz sirwiz puestuquiz utžtačha. Jaziqui amquin tii chiižinučha. 19 Tirapan Yoozquin tjapa kuzziz cjee, nižaza zumapan kama. Zuma kamcan, am kuzquiz ana ujnaca cjuñznaquičha. Yekjapaqui persun kuzquiz ujnaca cjuñžcu, ana juyzu paachičha, nii ujquitztan ana jaytichičha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana uj tantiyasňi kuzziz cjissičha, nekztan Yooz kamaň jicquitztan zarakchičha. 20 Jalla nižta paachičha Himeneužtan nižaza Alejandružtan. Jalla ninaca Satanás kjarquiz intirjichinčha, ana Yooz quintra iya chii zizajo.

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

2 ¹Tsiijitan cjiwčha. Primeraqui chiižinčučha jalla tuž:
 Tjapa žoñinacžta Yoozquin mayizaquičha, nižaza zuma kuztan Yooztan parlaquičha, nižaza tjapa žoñinacžtajapa Yoozquitzan roct'ižinaquičha, nižaza Yoozquin sparaquíz cjequičha. Jalla nuž mayiziz waquizičha tjapa žoñinacžtami, ²nižaza tjapa pajk mantiní jilirinacžtami, nižaza tjapa jilirinacžtami. Jalla nuž mayiziz waquizičha, walikaz kamajo. Jalla nuž kamcan, Yoozquin sirwiňi kuzziz cjee, nižaza nižta kuzziz kamcan jilirinacžquiz rispitní kuzziz cjee. ³Jalla nižta kamaquíz niíqui, walikazza. Nižaza jalla nižta kamz cjen, učhum Liwriiňi Yoozqui cuntintüz cjequičha. ⁴Učhum Liwriiňi Yoozqui tjapa žoñinaca liwriita cjis, jalla nii pecčha. Nižaza tjapa žoñinaca werar taku pajní cjis, jalla nii zakaz pecčha. ⁵Tsiji Yoozpanikaz žejlčha. Nižaza žoñinacaltajapa tsiji Yoozquiz pjalt'ižiňi žejlčha. Jalla niičha Jesucristuqui. Učhum irat žoñi cjiscu, ⁶tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacž laycu ticzičha. Jalla nuž ticžcu ninacž ujquiztan pacchičha. Yooz pinsita timpu tjonču, jalla nekztan nii zuma liwriiňi quintuquí žoñinacžquiz paljaytatačha. ⁷Jalla nii Jesucristuž žoñinacž laycu ticzi quintu wejrzakaz paljayučha. Nižta paljayajo, Yoozqui wejr apóstol puestuquiz utchičha. Wejr utchičha werar liwriiňi Yooz taku tjaajnajo ana judío žoñinacžquin. Ninacžquin Yooz taku paljayiňčha, ninaca Jesucristužquin kuzziz cjejajo. Wejrqui Jesucristužquin criichiž cjen weraral chiyučha. Ana toscaral chiyučha.

⁸Tjapa kjutní žoñinacaqui Yoozquin mayiziňi cjičhaj cjiwčha. Jalla niil pecučha. Zuma kuzziz, nižaza ana žawjchi kuzziz, nižaza ana ch'aazní kuzziz, nižaza zuma kuztan kjara waytizcu, jalla nuž mayiziňi cjičhaj cjiwčha.

MAATAKŽ PUNTU

⁹Nižaza maatakanacami zuma kuzziz cjispánčha. Zuma zquitinaca anaž juc'anti cujtzni cjičhaj cjiwčha. Anačha iziwiri maatakažtakaz cujtzqui. Nižaza anačha ricachužtakaz cujtzqui. Anaž ancha ist'asaquičha. Nižaza maatakanacami anačha persun ach charquiz ancha quitsnacchiz cjequičha. Nižaza anaž ancha čhjul alajanacchiz cjequičha. Nižaza anaž ancha zquitinaca cujt cutaquičha. Jalla nižta zquitinacquizimi nižaza cusasanacquizimi ana kuz tjaaa. ¹⁰Antiz zuma kamzquin kuz tjaaa. Zuma kamz waquizičha Yoozquin kuzziz criichi maatakanacami. ¹¹Nižaza maatakanacami ch'uju žejlcan tjaajinta takunaca catokspančha, ana čhjulu chiizcu. ¹²Nižaza žoñinaca cheran maatakanacami luctakanacžquiz anaž tjaajinz waquizičha; nižaza anaž mantiz waquizičha. Nižaza maatakanacžlaqui ch'uju žejlcan luctakanacž takunaca nonspančha. ¹³¿Kjažiquiztan nižta cjesajo, maatakanacž puntuquiztanajo? Jalla tužučha niíqui. Tuquiqui Yoozqui Adán paachičha. Nekztan Eva paachičha. ¹⁴Nižaza Adanžquiz anatačha incallta. Antiz Evaquiztächa incallta. Incallskattiquiztan Evaqui ujquiz tjojtsinčha. ¹⁵Maatakanacami maatakž kamaňquiz kamz waquizičha, maatinaca majtcan. Nižaza Yoozquin kuzziz, nižaza zuma munaziňi kuzziz, nižaza ana ujchiz zuma kamaň kuzziz,

nižaza humilde kuzziz, jalla nižta kuzzizpan kamaquïž niiqui, liwriita cjequic̄ha maatakanacami.

ICLIZ JILIRŽ PUNTU

3 ¹Jakziltat icliz jilirž puestuquiz luz pecchaja, jalla niiqui zuma Yooztajapa langz pecñičha niiqui. Jalla nii takuqui ultim weraračha. ²Jalla nižtiquiztan jakziltat icliz jilirž puestuquiz luzaja, jalla niiqui zuma kamañchiz žoñi cjispančha. Jalla nižtiquiztan žoñinacaquí niiž puntu cjiñicha, "Zuma žoñipancha, ana ujchiz" cjcanaquí. Niiqui tsjaaj tjunçizpanikaz cjispančha. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispančha. Nižaza zumapan kamñi kuzziz cjispančha. Nižaza zuma kamtiquiztan rispittaž cjispančha. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz kjawzñi kuzziz cjispančha. Nižaza zuma tjaajiňiž kuzziz cjispančha. ³Nižaza anapan licñi kuzziz cjispančha. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispančha, antiz pasinzip kuzzizpan cjispančha. Nižaza anapan ch'aazñi kuzziz cjispančha. Nižaza paaz pecñi kuzziz cjispančha. ⁴Nižaza niiž kjuychiz žejlñi žoñinaca zuma irpiñi cjispančha. Nižaza niiž maatinacami zuma cazñi nižaza walja rispitñi, jalla nižta kuzziz cjispančha. ⁵Tsjii icliz jiliri qui niiž persun kjuy žoñinaca ana zuma irpiñi atchucažlaj niiqui, jalla nižtiquiztan, ċjaknužt Yooz icliz žoñinaca zuma irpasajo? ⁶Nižaza tsjii icliz jiliri qui anaž uzca criichi žoñi cjesačha. Uzca criichi cjesaž niiqui, mitarazi kuzziz cjisnasačha, nekztanaquí ujquiz tjojtsnasačha. Nižaza jaknužt diabluqui niiž ujquiztan casticta cjechaja jalla nižta irata nii žoñiquí uj paatiquiztan casticta cjequic̄ha. ⁷Nižaza icliz

jilirinacaquí tjapa žoñinacžquiz rispittaž cjispančha, criichi žoñinacami, ana criichi žoñinacami. Ana criichi žoñinacaquí niižquiz ana risptaquiž niiqui, juc'anti niižquin ujnacaž tjojtnasačha. Jalla nižtiquiztan diabluqui nii žoñquiz ujquiz tjojtskatasacačha.

⁸Jalla nižta zuma kamañchiz zakaz cjispančha iclizquiz yanapñi žoñinacaquí. Jalla ninacaquí zuma rispitta kamañchiz cjispančha. Nižaza ninacž chiita taku cumpliñi kuzziz cjispančha. Nižaza anapan licñi kuzziz cjispančha. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispančha.

⁹Tuquiqui Jesucristuž puntumi nižaza niižquin kuzziz puntumi ana tjapa ziztatačha. Anziqui kjanacama paljaytačha. Nii Jesucristuž puntu zuma zizñi kuzziz cjispančha. Nii iclizquiz yanapñi žoñinacaquí ana uj paañi kuzziz cjispančha.

¹⁰Tsjii žoñiquí iclizquiz yanapz puestuquiz luzasaž niiqui, primeraqui niiž persun kamaña zumpacha tantiitaž cjispančha. Nektan zuma kamañchiz cjequïž niiqui, iclizquiz yanapz puestuquiz luzasačha. ¹¹Jalla nižta zuma kamañchiz cjispančha iclizquiz yanapñi maatakanacami. Nii maatakanacami walja rispitta kamañchiz cjispančha. Nižaza anapan ana wal quintu joojooñi kuzziz cjispančha. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispančha. Nižaza tjapa cumpliñi kuzziz cjispančha. ¹²Nižaza iclizquiz yanapñi žoñinacaquí tsjaaj tjunçiz alajakaz cjispančha.

Nižaza niiž persun maatinacami kjuy žoñinacami zumapanž irpiñi cjispančha. ¹³Jakziltat iclizquiz yanapz puestuquiz zuma cumplachaja, jalla niiqui zuma honorchiz cjequic̄ha, nižaza juc'ant tjup kuzziz cjisnaquic̄ha,

Jesucristužquin criiz puntuquiztan paljayzjapa.

¹⁴⁻¹⁵ Wajilla wejrqui amquin ojkz pecučha. Pero anat uri tjonz atučhani. Jalla nižtiquiztan tii takunaca amquin cijiržcučha. Tii takunacaž cjen amqui zizaquicučha, jaknuž Yoozquin criichi žoñinacaqui parti Yooz maatinacžtan kamz waquizičhaja, jalla nii. Yooz maatinacačha werar žejtňi Yooz iclizaqui. Yooz icliz žoñinacaqui werar Yooz tawkquizimi tjurt'iñi kuzzizpančha. ¹⁶ Anaž jecmi kjaž cjesačha tii puntuquiztan. Tuquiqui Jesucristuž puntumi, nižaza Yooz kamaň puntumi ana tjapa ziztatačha. Anziqui nii puntunacami kjancama ziztačha. Tii Jesucristuž puntunacačha chekanaqui. Jesucristuqui učhum irat curpuchiz tjonchičha tii muntuquizi qui. Jacatattiquiztan Yooz Espíritu Santuqui ticlarchičha niiž puntuquiztan, lijitura Yooz kamañchizza, jalla nii. Nižaza Yooz anjilanacaqui Jesucristo cherchičha. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlňi žoñinacžquiz Jesucristuž puntuquiztan paljaytačha. Nižaza tjapaman žoñinacaqui niižquiz criichičha. Nižaza Jesucristuqui tsewc arajpachquin wilta quejpchičha. Jalla nii puntunacačha chekanaqui.

ZUMA TJAAJINTA TAKUNACA

4 ¹Tsji puntu cjesačha. Yooz Espíritu Santuqui kjancama intintazkatchičha jalla tužu: Ima Jesucristuž wilta tjonan, yekjap criichinacaqui Yoozquin criizquiztan zarakaquičha. Tsji kjutňi irpitaž cjequicučha incallni zajranacaž cjen, nižaza nii ana wal zajranacaž tjaajintaž cjen. ²Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui incallni kuzziz cjican toscar takunaca paljayquicučha. Nižaza ninacž toscar takunaca nonžeu,

yekjap werar Yoozquin criichinacaqui Yoozquiztan tsji kjutňi zarakaquičha. Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui ujquiztan ana sint'iñi kuzziz cjequicučha, nižaza ana uj naazňi kuzziz cjequicučha. ³Nii ana wal žoñinacaqui anapanž lucutjiniž zalzqui cjican mantaquičha. Nižaza tsji čherinaca luljzmi, anapanž lulzqui, cjican mantaquičha. Nii incallni žoñinacaqui jalla nuž cjequicučha, pero Yoozqui nii čheri tjaachičha, žoñinacaž lulajo. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichinacami werar Yooz tawkquiz criichinacami nii čheri lulasačha Yoozquin sparaquijž cjižcu. ⁴Tjapa Yoozij tjaata čherinacaqui walipankazza. Yoozquin sparaquijž cjižcu lulasačha. Anapančha "Luljzjapačha anawaliqui" cjižqui.

⁵Yoozquin sparaquijž cjižcu, nižaza Yooz taku chiiču, čhjul čherimi walipankaz cjesačha, luljzjapa. ⁶Jalla nii weriž tjaajinta takunaca criichi žoñinacžquiz tjaajnaquičha amqui. Nekztan amqui Jesucristužtajapa zuma sirwiňim cjequicučha. Yooz tawk jaru, nižaza Yooz puntu zuma tjaajintanac jaru zuma kamchamčha. Nižaza zuma tjaajnaquiž niiqui, juc'ant zuma kamañchiz cjequicučha. ⁷Ana wal quintumi nižaza zumzu žoñinacž quintumi anapan nonznaquičha. Antiz Yooz kuzcamapankaz kamzquinčha kuz tjaazqui. ⁸Curpu ejercicio paakatzqui curpuquizkaz yanapčha. Yooz kuzcama kamzqui curpuquizimi kuzquizimi tjappachquizpanž yanapčha. Nižaza tii muntuquiz kamz žejtzquizimi arajpach muntuquiz kamz žejtzquizimi yanapčha. ⁹Jalla werar razunačha nii takuqui. Jalla nižtiquiztan catokz waquizičha. ¹⁰Učhumqui žejtňi Yoozquin criichiž cjen tjewznaquičha arajpachquin Yoozta kami ojkzjapa. Jalla nuž tjewžcan, učhumqui Yoozta

ancha langža nižaza sufričha. Jalla nii žejtñi Yoozza ultim werar Liwriñiqui. Niízquin criichinacaqui liwriita cjequic̄ha. Nižaza tjapa žoñinacaqui liwriita cjesačha, niižquiz criyaquiž niíqui.

¹¹ Jalla nii puntu tjaajintanaca mantaquičha, nižaza tjaajnaquičha amqui. ¹² Amqui tjowaž cjenami žoñinacžquiz rispitskataquičha, amiž zuma kamtiquiztan. Amqui zumapan kamaquičha, nižaza zumapan chiyaquičha, nižaza žoñinacžtan zuma munazaquičha, nižaza Yoozquin tjapa kuzzizpan cjequic̄ha, nižaza lijitum kamañchiz cjequic̄ha. Nekztañ jaknužt amqui zuma kamčhaja, jalla nii cheržcu, parti criichi žoñinacaqui am iratapacha zakaz zuma kamasačha. ¹³ Nižaza wejt tjonzcama, parti criichi žoñinacžquin Yooz taku liizinzjapa kuz tjaaquičha. Nižaza Yooz taku liižcu parti criichi žoñinacžquin zumpacha chiižinaquičha. Nižaza ninacžquiz tjaajnaquičha. ¹⁴ Tuquiqui iciliz jilirinacaqui kjaržtan am juntuñ lanzičha. Nižaza am puntuquiztan tsjii Yooziž tjaata taku chiichičha, "Yooz tjaata kamañchiz cjequic̄ha" cjicanaqui. Nekztañ jalla nižta Yooz kamañchiz amquiz cjiskatchičha. Amqui nii Yooz kamaña ana cutznaquičha.

¹⁵ Jalla nii am kamañ puesto cumplisjapa, tjapa kuz tjaaquičha. Nii kamañ jaru kama. Jalla nižta kamz cjen, amqui juc'ant juc'ant zuma kamaquičha. Nižaza parti criichinacaqui am juc'ant zuma kamñiž cjen nayaquičha. ¹⁶ Jaziqui am persun kuzquizimi nižaza amiž tjaajintanacquizimi cuitaza, zumapan cjisjapa. Weriž chiižintanaca tirapan cjuñzna. Jalla nuž zuma cjuñznaquiž niíqui, ultimquizi qui liwriitam cjequic̄ha. Nižaza amiž tjaajinta

catokchi žoñinacaqui liwriitaž zakaz cjequic̄ha.

ŽEW MAATAKANACŽ PUNTU

5 ¹Tsjiilla cjesačha. Irarchiz ejpnacžquiz ana ancha ujznaquičha. Antiz persun ejpžtakaz zuma tawkžtan chiižinaquičha, nižiž ana wali paatiquiztan jaytiskatzjapa. Nižaza parti luctak žoñinacžquiz persun jilanacžquiz chiižintažokaz chiižinaquičha. ²Nižaza irarchiz maatakanacžquiz persun maažtakaz zuma rispitchiz razunžtan chiižinaquičha. Nižaza parti maatakanacžquiz persun cullaquinacžquiz chiižintažokaz chiižinaquičha, zuma kuztan. Maatakanacžquiztan zumapan pinsaquičha.

³Nižaza ultim t'akjir žewanacžquiz okznaquičha. ⁴Tsjaa žew žonqui maatinacchiz nižaza ajlchinacchiz cjesaž niíqui, jalla ninacaqui naa žew maaquiz okz waquizičha. Jakziltat Yoozquin criichižlaj niíqui, persun famillžquiztan žew maatakanacžquiz yanapz waquizičha. Nii žew maatakanacaqui famill oçjalanaca jwesi yanapchižlani. Žew maatakanacžquiz yanapzpanž waquizičha persun familiaqui. Jalla nuž Yooz yujcquizi qui walipanikaz cjequic̄ha. ⁵Jakzilta t'akjir žew žonmi zinalla žejlčhaj niíqui, jalla naačha werar žewqui. Naaqui Yoozquin kuzziz cjenäqui arajpachquin kami ojzk, jalla nii tjewža. Nižta tjewžcan naaqui majiñami weenami Yoozquin ancha mayizinčha. ⁶Jakzilta žew žonmi tii muntuquiz kamzquinakaz kuz tjaachi žejlčhaja, jalla naaqui criichi žoñž czulturumpi paachi cjenami, ana Yoozquin kuzziz zuma kamčha. ⁷Persun famillž

žewnac̄quiz okz waquizičha. Jalla nuž mantaquicičha amqui, žewanacami ninac̄ familiacami ana ujchiz cjisjapa. ⁸Persun famillžquiztan tsjii t'akjiri žejlčhaj niiqui, famillžquiztan mantinta cjis waquizičha. Ana mantintažlaj niiqui, nii famillchiz žoñinacaqui Yooz kuzcama kamz ana cumpličha. Nižaza nižta žoñinacaqui tsjan ana zuma kuzzizza ana criichinac̄quiztanami.

⁹Jakzilta žew maatakanac̄ tjuumi icliz listiquiz žejlčhaja jalla ninacaqui yanapta cjesačha. Nižaza nii žew maatakanacaqui yanapzjapa sojta tunc wata jilchiz cjistančha. Nižaza tsjii luctakžtan panikaz zalsintačha naa žewqui. ¹⁰Nižaza žoñinacaqui naaža zuma kamtiquiztan pajta cjistančha. Nižaza naa žewqui maatinaca zuma irpiñtacha. Nižaza tjonžni žoñinac̄quiz zuma atintiňi kuzziz cjispánčha. Nižaza criichi žoñinac̄ kjojcha humilde kuzziz ajwsinintačha. Nižaza sufriňi žoñinac̄quiz zuma yanapní kuzziz cjispánčha. Nižaza tjampan wali paatanac̄quiz kuz tjaani cjispánčha. Jalla nižta zuma kuzziz žew maatakanacaqui iclizquiztan yanapta cjesačha.

¹¹Ima sojta tunca watchiz cjen žew maatakanacaqui anaž icliz listiquiz apuntita cjesačha, yanapta cjisjapa. Listiquiz apuntita cjisjapaqui, žew maatakanacaqui tsjii icliz jilirinac̄ acuerduquiz lutzančha. Tur žew maatakanacaqui wilta zalz pecačhani. Wilta zalaquíž niiqui, nii acuerduquiztan ulanspančha. Jalla nuž ulantiquiztan Cristuž quintražtakaz cjequic̄ha. ¹²Nii primero acuerduquiztan ulantiquiztan ujchiz cjequic̄ha. ¹³Nižaza turapacha žew maatakanacaqui kjuyquiztan kjuya ojklayasaž niiqui, jayraž cjesačha.

Nižaza ana wali quintu joojooňiž cjesačha. Nižaza yekja žoñž parliquiz mitisni cjesačha. Jaziqi ana zuma takunaca chiichiyačhani. Nižta chiichiizqui inapankazza. Anapan waquizičha. ¹⁴Jalla nižtiquiztan tur žew maatakanacaqui zalz waquizičha. Zalzcu, ocjalchiz cjesačha. Nižaza kjuya luraňa cwitiňi cjesačha. Jalla nižta zuma kamaň quintra žoñinacaqui icliz žoñinac̄quiz anaž iñarasačha.

¹⁵Yekjap žew maatakanacazti Yoozquiztan zarakchičha, nižaza Satanás diabluž kuzcama ojkčha.

¹⁶Jakzilta criichi luctakami maatakami persun famillžquiztan tsjaa žew žon žejlčhaja, naa žew žon yanapz waquizičha, icliz žoñinac̄žta ana ch'ama cjejajo. Jalla nižtiquiztan ultim t'akjir chawc žew maatakanac̄quiz icliz paažtan yanapta cjesačha.

ICLIZ JILIRŽ PUNTU

¹⁷Jakzilta icliz jilirit zumpacha irpačhaja, parti criichi žoñinacaqui nii jiliržquin zuma honora tjaaz waquizičha, nižaza zuma pacz waquizičha. Nižaza Yooz taku paljayñi jiliržquizimi, nižaza Yooz taku tjaajiňi jiliržquizimi juc'ant honora tjaaz waquizičha, nižaza juc'anti pacz waquizičha. ¹⁸Tuquitapacha cijrta Yooz takuqui tuž cjičha: "Tsjii trigo jojñi aznuqui ūjcžtan ana ūncasačha ana lulajo". Nižaza cijrta Yooz takuqui tuž cjičha: "Jakzilat langznižlaja, jalla niiqui pacta cjis waquizičha".

¹⁹Nižaza tsjii žoñikaz icliz jiliržquiz uj tjojtNASAŽ niiqui, jalla nii žoñž chiitaqui anačha nonzqui. Antiz tsjii pucultan čjepultan tisticu žoñinac̄ž ujchizpančha cjesaž niiqui, ninac̄ chiitaqui nonznaquic̄ha.

²⁰Nižaza jakzilta icliz jilirit uj paaňi žejlčhaja, jalla niižquiz ujsnaquic̄ha

parti criichi jilanacž yujcquiz. Jalla nižtiquiztan nii parti zoñinacaqui uj paaz jiwjataquičha. ²¹Jaziqui Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristužtan nižaza Yooziž illzta anjilanacžtan, jalla ninacž yujcquizi qui amquiz mantučha, nii weriž tjaajintanac jaru kamajo, nii. Nižaza jalla nuž kamcan anapančha pjali cjicjisqui. Nižaza tjapa zoñinacžtan tsjii kuzziz cjis pecsa. ²²Nižaza ima icliz jilirž puestuquiz uchan, nii zoñž kuz zumpacha tantiūzinaquičha. Ana zumpacha tantiyaquiž niíqui, tsjii amiž uchta icliz jiliriqui ujquiz tjojtsnasačha. Nekztan parti zoñinacaqui amquiz zakaz uj tjojtnasačha. Jaziqui ima uchcan zumpacha tantiiz waquizičha. Nižaza am persun kuzquiz cuitasa ana ujquiz tjojtsjapa.

²³Amiž walu ancha laa laa cjenaquei, anam kjaz alaja licasačha. Tsjii kulla cunta koluc vinulla licsnasačha.

²⁴Yekjap zoñinacaž uj paatanacaqui kjanapacha tjeežta cjisima ima casticta cjisnara. Yekjap zoñinacaž uj paatanacazti chjojžta cjesačha, casticza tjuñicama. Nekztan tjeežtaž cjequičha. ²⁵Jalla nižtapacha yekjap zoñinacaž zuma paatanacaqui kjanapachačha. Yekjap zoñinacaž zuma paatanacazti ana chertačha. Pero anaž tirapan chjojžta cjequičha. Pjalz tjuñquizi qui tjeežtaž cjequičha.

6 ¹Criichi zoñinacžquiz chiižina, tuž cjcian: Patrunž mantuquiz kamni piyunanacaqui persun patrunžquiz rispitla, parti zoñinacaž werar Yooz quintra ana chiyajo, nižaza tjaajinta Yooz taku ana iñarajo. ²Nižaza jakzilta piyunanacat criichi patrunchizlaj niíqui, juc'anti rispitla, ana quintra chiila, nii patrunaž criichiž cjen. Antiz juc'anti nii patrunžta langžinspančha. Am patrunpachačha criichi mazi qui.

Jalla nižtiquiztan zuma k'ayi jilačha niíqui. Jalla nii puntunaca chiižinaquičha, nižaza tjaajnaquičha.

ANA WALI TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³Tsjii zoñiqui tsjemat pinsita takunacžtan tsjii kjutni tjaajnačhani. Jalla nižta ana wali tjaajnaquiž niíqui, Jesucristo Jiliriž zuma tjaajintanacquitztan tsjemataž tjaajinčha. Nižaza nii zoñiqui Yooz mantita kamañquitztan tsjemata kamaña tjaajinčha. ⁴Jalla nižta tjaajiňi zoñiqui mit kuzzizza. Yooz puntunaca ultim werara ana zizza. Nižaza nižta tjaajiňi zoñiqui ana wali kuzziz cjen zoñinacžtan ch'aazkaz pecčha. Čhjul taku puntuquiztan ch'aazkaz pecčha. Jalla nuž ch'aazcan chjaawjkatas žejlčha, nižaza t'aka t'akaž cjis, nižaza zoñinacaqui quintra chiyas žejlčha. Nižaza porapat uj tjojtnassa.

⁵Nižaza nii millk'u kuzziz zoñinacaqui porapat ana tucuziňi ch'aasňičha. Ninacaqui Yooz pinsitanacami zuma werar razunanacami ana zizza. Tii muntuquiz wali jiru kamz cjis pinsican, Yooz jiczquin luzzza. Nii wali jiru kamzqui, "Jalla nii kamzkazza waliqui", cjcian pinsifičha. Jalla nii ana wal pinsitanacchiz zoñinacžtan ana munazaquičha. ⁶Pero tsjiikaz cjiwčha. Yooz jiczquiz kamzqui ancha waličha, wali jiru kamzquitztan juclanti. Yoozquinkaz kuzziz cjcian zoñinacaqui cuntintu cjequičha. ⁷Tii muntuquiz nascuqui učhumqui ana čhjulchiztačha. Nižta irata ticčuqui tii muntuquiztan ana čhjulchiz okaquičha.

⁸Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlcan, čherchizimi zquitchizimi cuntintu cjistančha. ⁹Jakziltat wali jiru cjis pecčhaja, ujquiz tjojtsnasačha, nižaza ana wal jiczquiz lusasačha. Nekztan zumzu pinsamintuchiz

cjesačha. Nižaza persun quintra ana wal kamzquizkaz pecasačha. Nekztan nii ana wal kamtiquiztan tjappacha pertaquičha. Liwj akztaž cjisnaquičha nii žoñiqui.¹⁰ Paazquin kuz tjaazqui tjapaman ana walinacquiz cjiskatčha. Paazquin kuz tjaacan yekjap criichi žoñinacaqui Yoozquitztan tsjii kjutnī chjichta cjissičha. Nekztan persunpacha wira ancha sufriskatčha.

TIMOTEOŽQUIZ CHIIŽINTA TAKUNACA

¹¹ Timoteo jila, amqui Yooz žoñimčha. Jaziqui ana walinacquiz anapan kuz tjaaquičha. Antiz zuma kamzquin kuz tjaaquičha. Yooz kuzcama kama. Nižaza Yoozquin kuzzizpan cjee. Nižaza zuma munazifí kuzziz cjee. Nižaza pasinziz kuzziz tjurt'a. Nižaza humilde kuzziz cjee.¹² Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Satanás diabluž partiranacž quintra cjee. Nižaza arajpachquin Yooz tan wiñaya kamzjapa, kuz tjaaquičha. Arajpachquin wiñaya kamajo Yoozqui am kjawzičha. Nižaza nuž kjawztan, amqui walja žoñinacž yujcquiz ticlarchamčha, "Yoozquinkaz kuzziztčha wejrqui" cjcian.¹³ Timoteo jila, Yoozqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacžquiz žeti tjaacha. Nižaza Jesucristuqui Poncio Pilatuž yujcquiz Yooz Ejpžquinkaz kuzziztačha. Jaziqui Yooz yujcquizimi Jesucristuž yujcquizimi wejrqui amquin mantučha,¹⁴ Yooz kamañquizkaz kama, jalla nii. Nekztan žoñinacaqui Yooz kamaña quintra ana čhjul chiyasačha, nižaza Yooz kamañaqui zumapankaz tjeežta cjequicičha, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñicama.¹⁵ Yooz Epiž pinsita timpuquiz Jesucristuqui wilta tjonaquičha. Yooz Ejpqui zinta zuma Yoozza. Jalla niičha

tjappachquitztanami chekanaqui. Nižaza Yoozqui tsjan pajk jiliričha čhjul jilirinacžquitztanami. Nižaza niičha juc'ant azziz mantíñiqui čhjul mantíñinacžquitztanami.¹⁶ Yoozpankazza wiñay žejtchizqui. Nižaza anaž jec ujchiz žoñimi Yoozquin macjati atasačha juc'ant zuma kjañquiz kamchi, nekztan. Jalla nižtiquiztan anaž jec žoñimi Yooz cherchičha, nižaza ana cherasačha. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Nižaza wiñaya mantíñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁷ Amqui tii muntuquiz wali jiru kamni žoñinacžquiz mantaquičha, ancha cusasanachiz cjenami ana mita kuzziz cjeyajo. Anaž wiñaya nižta wali jiru kamasačha. Jalla nižtiquiztan cusasanacquiz anačha kuz tjaazqui. Antiz Yoozquinkaz kuz tjaaa. Nii žejtñi Yoozpankaz učhumnacaquiz tjapaman wintizunanaca tjaacha, učhumnaca cuntintu kamzjapa.¹⁸ Nižaza nii wali jiru kamni žoñinacžquiz mantaquičha tuž kamajo. Ninacaqui zuma obranaca paaz waquizičha. Nekztan zuma obranacaž paachiž cjen ultim werar wali jiruž cjequicičha Yooz yujcquinaqui. Nižaza ninacaqui zuma kuztan ninacž cusasanac̄tan žoñinacžquiz yanapz waquizičha. Ana zkutu kuzziz cjis waquizičha.¹⁹ Jalla nuž zuma obranaca paatiquiztan arajpachquin ultim werar cusasanaca juntaquičha. Nuž juntitiquiztan, ultimupan Yoozqui arajpachquin ninacžquiz zuma kamkataquičha, wiñaya. Jalla nii arajpachquin wiñay kamzquin kuz tjaaz waquizičha. Nii kamzqui juc'ant zumačha. Jalla nuž wali jiru žoñinacžquiz mantaquičha amqui.

²⁰ Timoteo jila, wejrqui amquiz tjapa Yooz puntunacquiztan tjaajinchinčha. Jalla nii tjaajintanaca

zumpacha cjuñzna, nižaza nii jaru kama. Nižaza ina žoñž takunaca ana nonžna. Ana Yooz takunacačha ninacž takunacaqui. Nižaza zuma tjaajintanac quíntra chiitaqui ana nonžna. Yekjap žoñinacaqui tsjii kjutñi chiižcuqui, “Zuma zizta

takučha weriž chiitaqui”, cjiñičha.
²¹Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui nii ana wal taku catokču Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakchičha. Ana zuma kuzziz cjissičha. Yoozqui am wintijla. Jalla nužoj cjila. Amén.